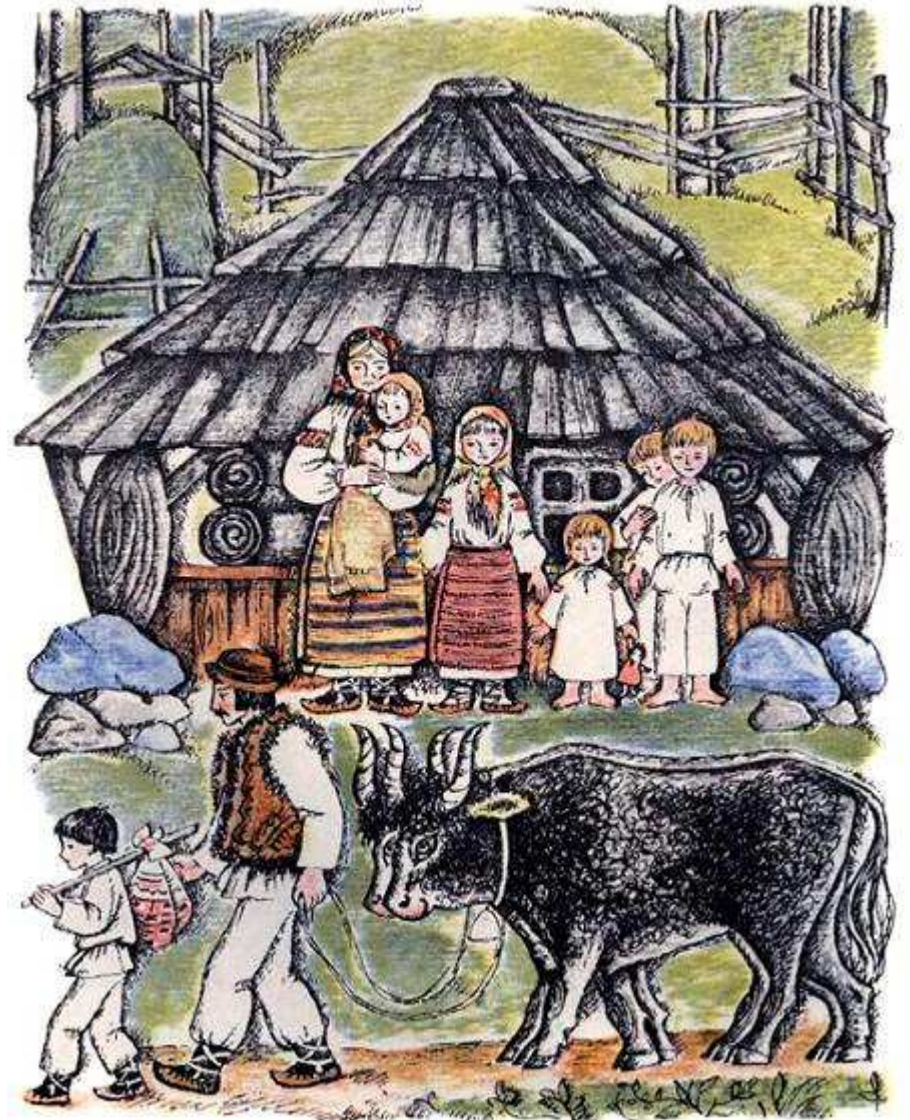

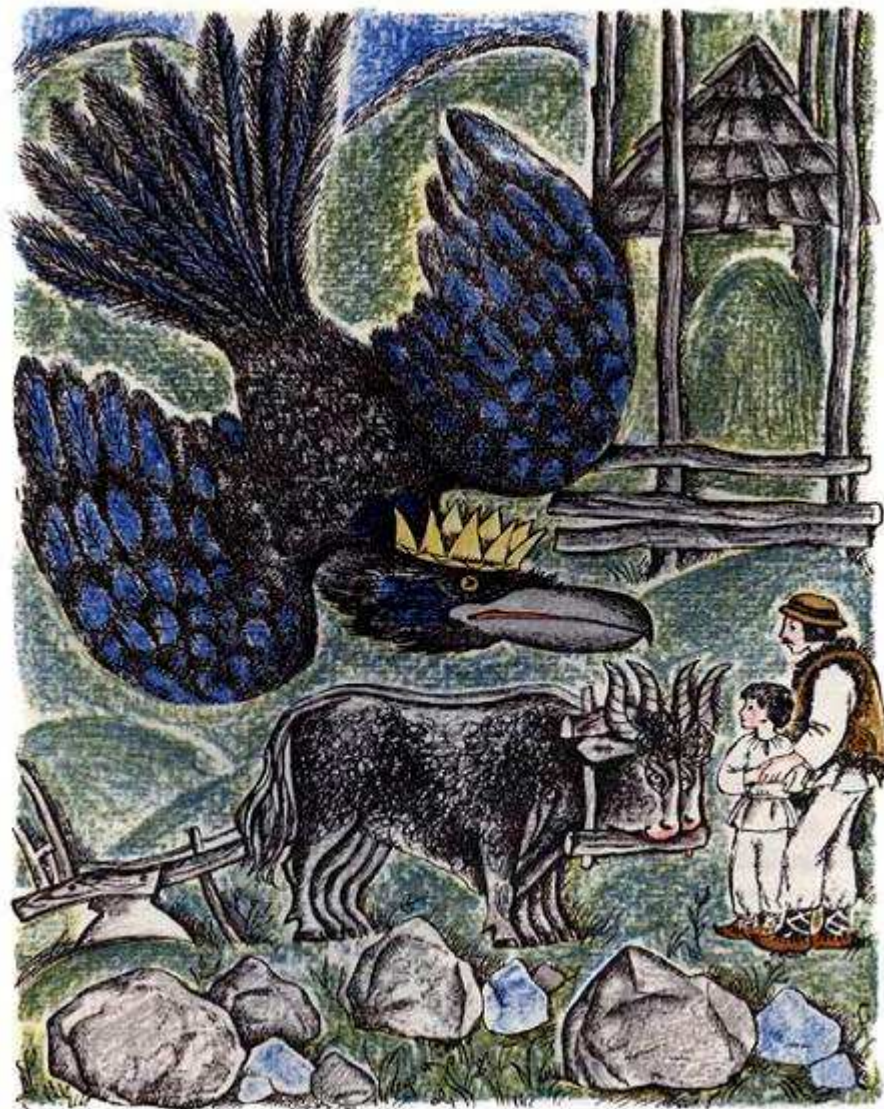
מלכת העורבים

אוקראינה

חי פעם באוקראינה איכר עני, ואלרי שמו. כל רכושו היה צריף רעוע, שני שוורים וחלקת אדמה שממנה התפרנס. והייתה לו גם אישה, הרבה בנות ושלושה בנים, איליה

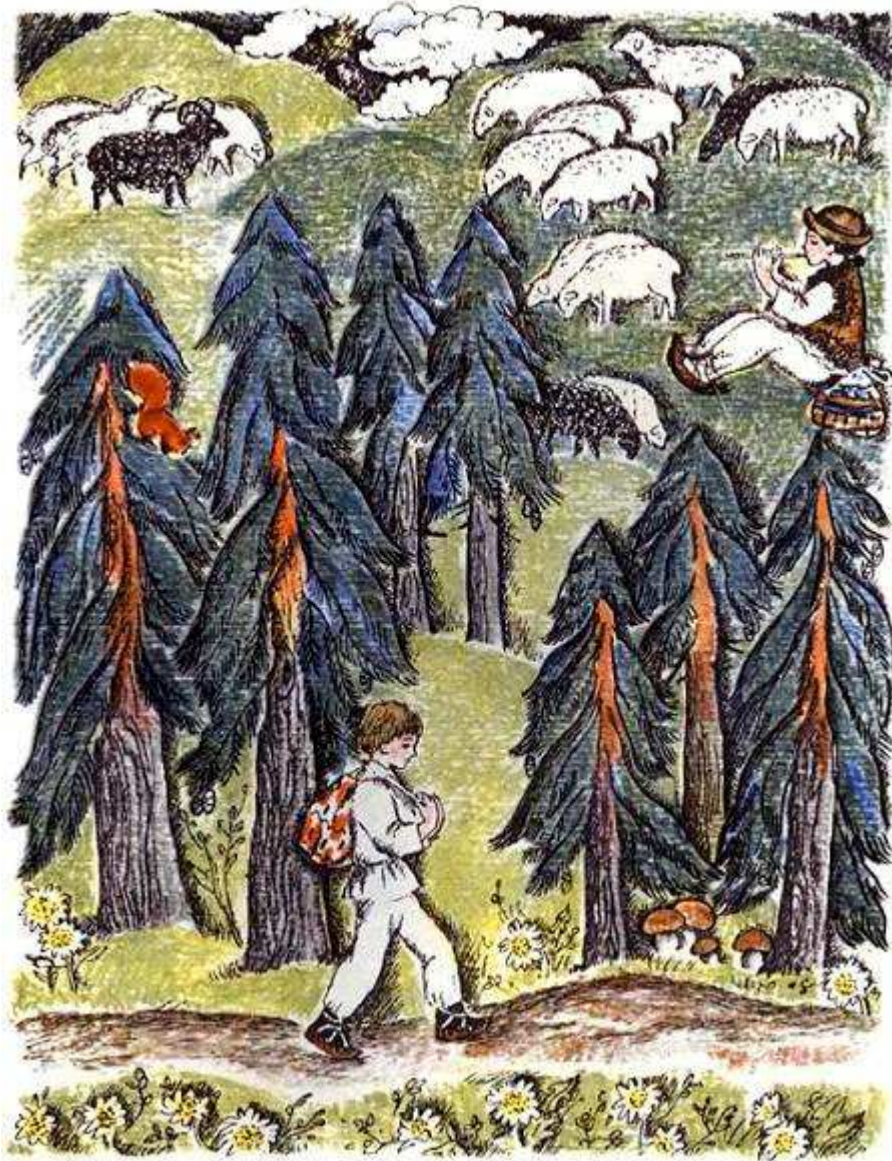
הבכור, איוון האמצעי וויטיה הצעיר ועוד. את כולם צריך היה להאכיל ולהלביש ויבול החלקה הספיק לכך רק בקושי. יום אחד יצא ואלרי לשדה עם שני שוורים שלו כדי לחרוש את החלקה ולקח את ויטיה הצעיר לעזרה. רק הספיק ואלרי לחרוש שני תלמים כשהכל החשיך סביב, כאילו לילה התחיל. ואלרי הרים את ראשו כדי להבין למה חשוך כל כך, וראה מעליו ציפור ענקית. מקור הציפור כמו חנית חדה, טפרים כמו ווים וכנפיים רחבות שמסתירות את השמש. נבהל ואלרי. והציפור התיישבה בשדה, בכנפיה כיסתה אותו, את בנו, את השוורים ואת המחרשה. ועוד יותר נבהל ואלרי כשהציפור התחילה לדבר אליו בכל אנוש "אמור לי, אדם, מה לקחת אצלך, את השוורים או את בנך? הגוזלים שלי כבר רעבים מאוד." "קח אותי!" קרא ואלרי "אני כבר זקן וסבלתי מספיק בעולם הזה."

"ואיפה הארמון שלך?" שאל ואלרי.
"הארמון שלי עומד אחרי מרעה הררי ירוק,
אחרי יער גדול, על אחו כסוף. בנך רק ישאל
איפה הארמון שלי, כולם יודעים."
והציפור חטפה את השוורים יחד עם

"לא" אמרה הציפור "אינני רוצה אתך. אתה
עישנת כבר הרבה טבק, בשרך התקשה
והתייבש, בשרך יחנוק את הגוזלים שלי. תן
לי את בנך או את השוורים."
ואלרי התחיל חשוב מה לעשות? ילדים יש לו
הרבה, אם ייתן אחד, עדיין יישארו עוד
ארבעה. ושוורים רק שניים. בלעדיהם לא
יוכל לחרוש, לא לזרוע. האדמה לא תיתן
יבולה. ממה המשפחה תחיה?
והציפור אומרת "אל תשקול הרבה זמן. ענה
מיד. את מי לקחת?" והתחילה לחפור
באדמה בטפרים באי-סבלנות.
הביט ואלרי על הטפרים החדים וריחם על
בנו.

"קח את השוורים!" אמר.
"מזלך שכך החלטת" אמרה הציפור "אחרת
הייתי טורפת אתך יחד עם השוורים. אני
מלכת העורבים. ודע לך - לא אקח את
השוורים חינם. אשלם לך ברוחב לב עבורם.
שלח לארמון שלי אחד מהבנים שלך ואתן לו
כל מה שרק ירצה."

התיישב תחת עץ אלון, הוציא את כיכר
הלחם ובצל ורצה לאכול. רק נגס בלחם
כשלפניו הופיע עורב זקן, צולע, רק רגל אחת
לו.

המחרשה ועפה לשמיים.
עצוב חזר ואלרי הביתה.
"מה קרה לשוורים?" שאלה אישתו.
סיפר לה ואלרי מה קרה והאישה התחילה
לבכות.
"מה עכשיו יהיה לנו? איך נוכל להתפרנס אם
השדה לא מעובד?"
"אל תבכי, אמא" אמר איליה הבכור "אלך אל
ארמון מלכת העורבים. אולי תשלם לי עבור
השוורים. ואם יקרה ולא אחזור, הרי תישאר
עוד פרוסת לכם למשפחה."
עוד יותר חזק התחילה לבכות האישה.
"אל תלך לשם, בני! הציפור האיומה עוד
תאכל אתך. ופרוסת לחם תמיד נמצא עוד
בבית."
אבל איליה לא מוכן היה לשמוע. האם אפתה
לו כיכר לחם גדולה, שמה בשק יחד עם
בצלים אחדים, והוא יצא לדרך. הלך לחפש
מרעה הררי ירוק, יער גדול ואחו כסוף שעליו
עומד הארמון של מלכת העורבים.
הלך, הלך והגיע ליער גדול. נעשה רעב,

"מאחל לך מזל!" אמר העורב.

"כך גם לך" ענה איליה.

העורב התקרב וביקש "אולי תיתן לי חתיכת לחם? אני רעב מאוד."

"תמצא לך בעצמך" ענה איליה "גם אני רעב ולפניי עוד דרך ארוכה. לא אוכל לתת לך דבר!"

"ולאן אתה הולך?" שאל העורב.

"אני הולך אל אחו כסוף, שם איפה שעומד ארמונה של מלכת העורבים."

"גם אני רוצה להגיע לשם, אלא שקשה ללכת על רגל אחת והכנפיים שלי חלשות. אולי תיקח אותי על גבך, ואני אראה לך את הדרך לשם."

"איך אוכל לשאת אתך, כשאני בעצמי בקושי מניע את רגליי" ענה איליה.

העורב הנכה קפץ על רגל אחת, הניף את כנפיו ועף משם.

"ראה-נא כמה ערמומי הוא! רצה לנסוע על הגב שלי!" רגז איליה, הבן הבכור. הוא אסף את שארית האוכל לתוך השק והלך הלאה, לחפש את ארמונה של מלכת העורבים. אך הוא לא מצא את האחו הכסוף ולא את ארמון מלכת העורבים, כי תעה ביער ולא הצליח לצאת ממנו.

ובבית ואלרי ואישתו מחכים לאיליה. עוברים ימים ולילות ומהבן הבכור אין כל זכר.

ואז אמר איוון, הבן האמצעי "תאפי לי, אמא, כיכר לחם לדרך, תוסיפי קצת בצל ושימי

בשק. אלך לחפש את אחי איליה. אולי אצליח גם למצוא את האחו הכסוף ואת ארמון מלכת

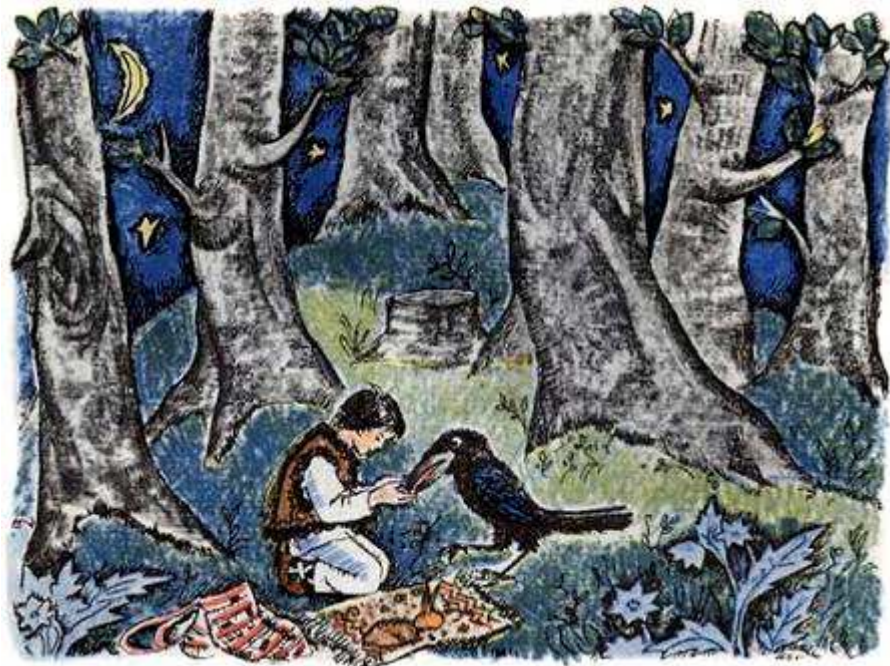
העורבים, ולקבל את התמורה על השוורים."

"אל תלך לשום מקום, בני!" אמרה האם "אנו

נסתדר בלי התשלום על השוורים. והאח הרי

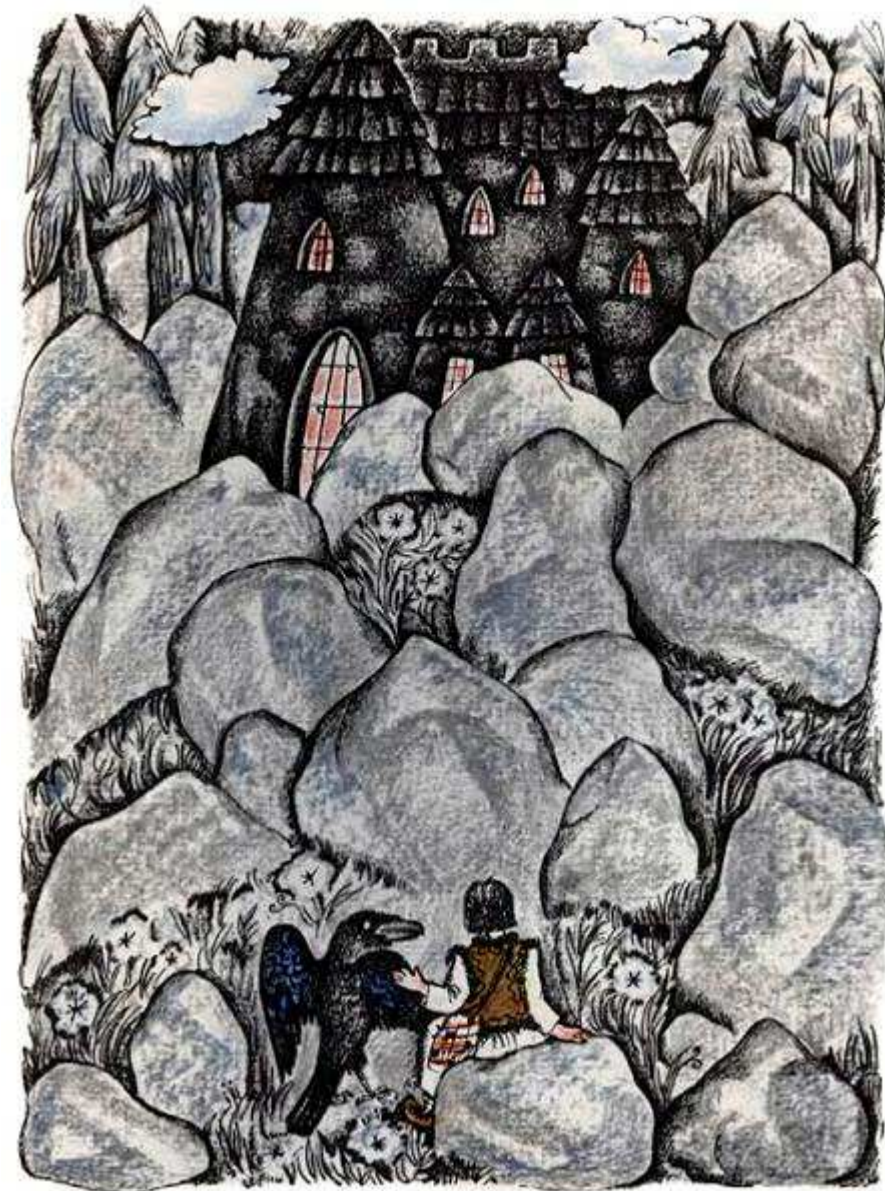
יחזור מתישהו."

ואז אומר ויטיה הצעיר "אמא, תכיני לי צידה לדרך. אולי אצליח לפחות למצוא את האחים שלי. ואולי גם יתמזל לי לקבל ממלכת העורבים את תמורת השוורים." שוב בכתה האישה, אך לא ניתן היה לשכנע את ויטיה. גם הוא יצא לדרך. הלך, הלך והגיע ליער גדול. התעייף כבר מההליכה, נעשה רעב, התיישב תחת עץ אלון והוציא כיכר לחם שאמא אפתה. ואז מופיע עורב צולע לפניו, קופץ על רגל אחת ומבקש "תן לי חתיכה מהלחם."

אך לא יכלה לשכנע את איוון. גם הוא יצא לדרך. הלך איוון דרך מרעה הררי ירוק, הגיע ליער גדול ונעשה רעב. התיישב תחת עץ אלון, הוציא את כיכר הלחם והבצל. ורק התחיל לאכול כשעורב צולע, נכה, הופיע לפניו וביקש לקבל חתיכת לחם. "המלכה שלך לקחה את השוורים שלנו" ענה איוון "שהיא תדאג לך לאוכל." "אז אולי תיקח אותי על גבך אל הארמון שלה. אני צולע ורעב. אמות מרעב כאן ביער." ואיוון ענה "שהמלכה שלך תסחב אתך על גבה. אין לי כוח לכך." קפץ העורב על רגל אחת, הניף את הכנפיים ועף משם. איוון ניסה לעקוב אחריו, אבל כבר לא הספיק. הוא קם והלך ביער, אבל לא הצליח לצאת ממנו. תעה בדרך ונשאר ביער. ובבית מחכים ההורים, הבנות, וויטיה הבן הצעיר. משני הבנים הגדולים לא רואים ולא שומעים דבר.

"ובצל לא תיתן?" שאל העורב.
"למה לא? אתן ברצון אם רק תרצה."
העורב אכל את הלחם ואת הבצל, הודה
לבחור הצעיר ושאל "מאין הגעת הנה? אינך
יודע שמהיער הזה עוד לא יצא איש חי?"
"אני חייב להגיע לאחו כסוף" ענה ויטיה "שם
עומד ארמון מלכת העורבים. יתכן גם
שהאחים שלי נמצאים שם."
"אני מכיר את הדרך לשם" אמר העורב "קח
אותי על גבך. יש לי רק רגל אחת והכנפיים
שלי חלשות. אראה לך איך להגיע לשם!"
"עלה על הגב שלי! עוד מעולם לא ישב על
גבי עורב. זה יהיה לי דבר חדש!" חייך ויטיה
הצעיר, והעלה את העורב על גבו.
יצאו לדרך. הולכים והעורב אומר לויטיה "כאן
פנה ימינה!" או "כאן פנה שמאלה" או "לך
עכשיו ישר!" הלכו כך יום או יומיים, עברו יער
גדול אחד, עברו יער שני ובסוף הגיעו לאחו
כסוף. ואיזה אחו היה זה! הכל בו בהיר,
מבריק. העשב, הפרחים ואפילו האבנים,
כולם מכסף טהור!

ויטיה חתך חתיכה יפה מהכיכר שלו "אוכל,
המסכן!" אמר "יש לי מספיק. וגם נעים יותר
לאכול בחברותא."

"אם הצלחת להגיע אלי, אני חייבת לעמוד
בהבטחתי. תעבור בכל הארמון שלי ובחר לך
מה תרצה לקחת. מה שימצא חן בעיניך,
תקבל."

שלושה ימים עבר לויטיה בחדרי הארמון
ועדיין לא ראה אפילו עשירית מכל העושר
שהיה שם. ביום הרביעי הוא חזר אל מלכת
העורבים ואמר "אכן יש לך, מלכה, אוצרות
שאיש לא חשב עליהם. אך מה לי העושר
הזה. אני אדם פשוט, לא זקוק לאוצרות. תני

ובאמצע האחו הר סלע גבוה, גם הוא כסוף,
ובפסגתו ארמון נפלא.
נעמד ויטיה כמו מכושף. מעולם עוד לא ראה
יופי כזה.

התיישבו ויטיה והעורב באחו, אכלו את
שארית האוכל שנשאר בשק.
ואז אומר העורב הנכה "שם, למעלה, ארמון
מלכת העורבים. הדרך לשם פשוטה, לא
תתעה. ומאחר שנהגת בטוב לב כלפיי אתן
לך עצה. כשהמלכה תשאל אתך מה תרצה
תמורת זוג השוורים שלקחה לאביך, אל
תבקש דבר פרט לזה מה שהיא שמה תחת
הראש שלה, כשהיא נשכבת לישון."
העורב עף וויטיה לא ראה אותו יותר.
בבוקר ויטיה עלה על ההר. שם עצר אותו
השומרים והובילו ישר אל כס מלכת
העורבים.

"איך מצאת את הארמון שלי?" שאלה
המלכה.

"אנשים טובים הראו לי" ענה ויטיה, כי לא
רצה לגלות את דבריו של העורב הנכה.

סיפר לך על הסוד שלי. " ומרוב כעס ציוותה
לכרות ראשים לכל העורבים שהובילו את
הצעיר בחדרי הארמון.
עכשיו התחילה המלכה לשכנע את ויטיה
שיוותר על המשאלה שלו.
"אתן לך זוג שוורים וזהב כמה שהם רק יוכלו
לשאת."
"לא, תני לי רק את מה שאת שמה תחת
ראשך, כשאת הולכת לישון."
"אם תרצה, קח את כל מה שתמצא בחדרי
הארמון, גם באלה שעוד לא ראית" הציעה
מלכת העורבים. אבל ויטיה לא ויתר ועמד על
שלו.

מה יכלה לעשות מלכת העורבים? היא
הוציאה מתחת לכרית המיטה שלה מטחנה
קטנה, כזו כמו אלה שטוחנות קפה, ונתנה
לצעיר. ואז אמרה "הנה מה שרצית. ועכשיו
צא מכאן ורד מההר מהר, כדי שלא אנקור
אתך!"
ויטיה שם את המטחנה בשק והתחיל לברוח
ממדינת העורבים. הוא עצר רק כשנכנס ליער

לי רק את מה שאת שמה תחת ראשך כשאת
הולכת לישון."
מלכת העורבים התרגזה מאוד. "מאין לך
הידע על כך? אין ספק שאחד העורבים שלי

טובים לשובע, ובבית יושבים ההורים
והאחיות ואין להם מה לאכול. וגם שני
האחים הגדולים, אולי הם איפה שהוא

הגדול. התיישב כדי לנוח, פתח את השק
וחיפש, אולי ימצא בו עוד שרידי הלחם של
אמא. אך השק היה ריק.
"איזה טיפש הייתי" חשב ויטיה "מה תועלת
במטחנה הזו? עדיף היה לקחת את הזהב
שהציעה מלכת העורבים או לקבל קצת אוכל.
עכשיו אמות מרעב ולא אחזור יותר הביתה."
אבל אז נזכר כי מלכת העורבים הייתה
מוכנה לתת לו את כל האוצרות שלה במקום
המטחנה הקטנה והתחיל לבדוק את הכלי
ביתר עניין. המטחנה נראתה פשוטה לגמרי,
עם ידית בצד. הוא בדק את המטחנה, אבל
הרעב הציק לו מאוד.
"אילו רק היה כאן שולחן ערוך כזה, כמו שם
בארמון" אמר ובהיסח הדעת סיבב את ידית
המטחנה.
ובאותו רגע הופיע לפניו שולחן ערוך ועמוס
מאכלים נהדרים.
"אהא! זה מה שיודעת המטחנה שלי!"
הופתע ושמח ויטיה. אבל מיד באה לו
מחשבה עצובה. "הנה אני אוכל מאכלים

ורעבים."

הוא סיבב עוד פעם את ידית המטחנה ואמר
"שיגיעו הנה ההורים שלי, האחים והאחיות!"
ורק אמר את הדבר כשכל משפחתו הופיעה
ליד השולחן, אבא ואלרי, אמא, האחיות וגם
איליה ואיוון, שעדיין תעו ביער.
איזו שמחה זו הייתה. הם התחבקו והתנשקו,
ישבו לאכול ולא קמו עד שלא גמרו את כל
מה שעל השולחן.
אז כולם חזרו הביתה וחיו בנחת ובמזל. מה
שרק רצו, המטחנה הביאה להם.
ואם אינכם מאמינים, סעו אליהם ושאלו. הם
יספרו לכם אם ירצו בכך.